

Radioastronomijas centrs Irbenē svin 25 gadu jubileju un atklāj LOFAR-LATVIA antenu lauku

Publicēts pirms vairāk nekā 5 gadiem

Publicēts: 25.10.2019.

Šoruden Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs (VSRC) atzīmē savas pastāvēšanas 25 gadu jubileju, kā arī jaunā objekta LOFAR-LATVIA atklāšanu, kas ir daļa no Irbenes radioteleskopu kompleksa modernizācijas projekta un tiek līdzfinansēts no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF).

Aizvadītajā vasarā tika sāta radioteleskopa LOFAR antenu uzstādīšana, lai jau šī gada oktobrī to atklātu un aicinātu ikvienu interesentu no 28. oktobra līdz 2. novembrim uz atvērto durvju dienām Irbenes radioteleskopu kompleksā (vairāk informācijas VSRC [tīmekļvietnē](#)).

LOFAR ir lielākais radioastronomijas zemo frekvenču radioteleskops, ko veido vairākās valstīs izvietoti, savstarpēji saistīti LOFAR antenu lauki (stacijas), kuri strādā zemo frekvenču diapazonā no 10 līdz 240 MHz un izceļas ar savu revolucionāro dizainu. LOFAR radioteleskopa izveide ir nozīmīga VeA zinātniskās infrastruktūras attīstībai un integrācijai starptautiskajā ILT (International LOFAR Telescope) organizācijā.

LOFAR-LATVIA ir būtisks papildinājums lielākajam radioteleskopu tīklam pasaulē, kas savienots ar centrālo staciju Nīderlandes ziemeļos, veidojot vairāk nekā divu tūkstošu kilometru garu tīklu. Ar šo unikālo instrumentu astronomi varēs izpētīt un ielūkoties vēl tālāk Visumā. Starptautiskais LOFAR teleskopu tīkls ir Eiropas zemas frekvences radioteleskopu tīkls, kas savstarpēji savienots ar ātrgaitas optisko tīklu, kur tūkstošiem antenu ar jaudīgiem datoriem rada milzu virtuālu antenu ar vairāk nekā divi tūkstoši kilometru diametru. Tādējādi šādam teleskopam ir vēl asāka un jutīgāka uztveršana.

LOFAR stacijas izveide gan VSRC, gan Latvijai sniegs jaunas pētniecības iespējas ne tikai radioastronomijas sfērā, bet arī informācijas un komunikācijas tehnoloģijās, ģeofizikā, ģeodēzijā, vides inženierijā un bioekonomikā.

*Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.4. pasākums "PĢA infrastruktūras attīstīšana viedās specializācijas jomās un zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana"

Saistītas tēmas

[ES fondi](#)

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/radioastronomijas-centrs-irbene-svin-25-gadu-jubileju-un-atklaj-lofar-latvia-antenu-lauku>